

Virksomhetsplan

Alta kommune og Finnmark Friluftsråd 2026-2027

1. Bakgrunn

- Finnmark Friluftsråd som i 2026 markerer 10-års jubileum, har samtlige 18 kommuner i fylket med som medlemmer.
- Finnmark Friluftsråd er etablert for å oppnå resultater til beste for kommunene og innbyggerne. Det arbeides med oppgaver og prosjekt der resultater enklere vil kunne oppnås gjennom et interkommunalt samarbeid, og med et felles koordinerende friluftsråd.
- Hensikten med virksomhetsplanen er å forsterke samarbeidet mellom Alta kommune og Finnmark Friluftsråd. En sterkere forankring i medlemskommunene vil være fornuftig for at kommunene skal kunne høste maksimalt gjennom sitt medlemskap friluftsrådet.
- Dette utgangspunkt i den medlemskontingent kommunen bidrar med, samt øvrige ressurser og tilskuddsmidler som friluftsrådet rår over.
- Kort sagt: Det skal lønne seg for kommunen å være en del av Finnmark Friluftsråd.
- Finnmark Friluftsråd har 2 stillinger (1,5 årsverk) lokalisert til Alta kommune.

2. Visjon, mål og veien dit

Finnmark Friluftsråd i samarbeid med Alta kommune og fylkets øvrige medlemskommuner har som mål å oppnå:

- **God helse, trivsel og livskvalitet for alle**

Vår vei dit:

- **Måltrettet og prioritert satsing på friluftsliv, fysisk aktivitet og naturopplevelser.**

3. Samarbeid som suksess for å lykkes med å oppnå allsidige resultater

Finnmark Friluftsråd arbeider med ulike aktiviteter, oppgaver og prosjekt og søker tilskudd til beste for medlemskommunene.

En forutsetning for å lykkes vil som oftest vært godt samarbeid, der kommunene avklarer hvor de ønsker å gjøre seg nytte av medlemskapet og friluftsrådets ressurser, og hvem i kommunene som skal følge opp i samarbeid med Finnmark Friluftsråd.

3.1 Kontaktpersoner fra kommunens ulike avdelinger og virksomheter

Oversikten under danner grunnlag for hvem i kommunen som følger opp, der kommunen ønsker samarbeid med Finnmark Friluftsråd.

Arbeidsområde	Kontaktperson
Medlem i representantskapet 2024-2027 (politisk valgt):	Tore Grøtte (vara: Kim Hammari)
Administrativ hovedkontakt:	Mari Hårstad Meslo
Perletur:	Mari Hårstad Meslo
Ansvarlig skole i kommunedirektørens stab (*):	Tove Kristensen Knudsen
Ansvarlig barnehage i kommunedirektørens stab (*):	Nina Sørensen

Folkehelse/friskliv:	Gjermund A. Wiik/Yngvild S. Kaspersen
Friluftsliv for personer med funksjonsnedsettelse:	
Friluftsliv for personer med utfordringer innen rus og psykisk helse:	
Friluftsliv for eldre:	
Friluftsliv for personer med innvandrerbakgrunn:	Roger Tobiassen
Friluftsliv og fritid for barn og ungdom:	Mari Hårstad Meslo
Perletur-hyttene – drift, tilsyn og vedlikehold:	Per Erik Bjørnstad
Anlegg og fysisk tilrettelegging for friluftsliv, herunder søknader om spillemidler og utarbeidelse av kommunedelplan som grunnlag for søknad spillemidler:	Mari Hårstad Meslo/Per Erik Bjørnstad
Strandrydding:	Jon Håvar Haukland
Andre oppgaver Alta kommune ønsker med i planen:	

* Skoler og barnehager som deltar i Læring i friluft utpeker i tillegg sine kontaktpersoner.

3.2 Tverrfaglig samarbeidsgruppe med fokus på friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse

Finnmark Friluftsråd oppfordrer kommunene til å etablere et internt tverrfaglig samarbeid som jevnlig følger opp og drøfter kommunens medlemskap i friluftsrådet.

En slik arbeidsgruppe med deltakere fra ulike avdelinger og virksomheter innen aktuelle arbeidsområder, og med kommunens administrative hovedkontakt som koordinator, kan f.eks. ha to faste møter:

- Tema høstmøte: Friluftsrådets arbeidsprogram for det kommende år
- Tema vårmøte: Friluftsrådets årsrapport for det år som er tilbakelagt

3.3 Kontaktmøter med mål om å forsterke samarbeidet

Det gjennomføres kontaktmøter (med fysisk eller digital deltakelse) etter følgende plan:

- Kommunestyre eller annet relevant utvalg: Minst en gang i hver valgperiode
- Kommunedirektørens ledergruppe, eller annet relevant administrativt forum: Årlig

4. Friluftsrådets mest sentrale arbeidsområder

Finnmark Friluftsråd har et arbeidsområde som spenner vidt. Omfanget og prioriteringene drøftes jevnlig med oppsummerende konklusjoner på det årlige representantskapsmøtet.

4.1. Perletur (og VinterPerle)

Oppnådd så langt og veien videre:

- Perletur ble gjennomført første gang i 2016. Alta kommune har vært med fra starten.
- I 2025 inngikk 616 turer i Perletur. 29 av dem i Alta kommune. Sesong: 10. mai - 31. oktober.

- Eksakt antall deltakere og antall gjennomførte turer i 2024 og 2025 er vanskelig å framskaffe fordi appen til Stikk UT! ikke klare å samkjøre tallene fra perletur.no. Vi har brukere som registrerte sine turer både i app og på perletur.no
- Her er tall fra 2023 og «pandemiåret» 2021 som topper besøkslistene:

	2021	2023
Antall Perletur-deltakere totalt:	7 920	6 531
Antall gjennomførte Perleturer totalt:	163 152	136 084
Antall personer som gjennomførte Perleturer i Alta:	2 522	2 439
Antall Perleturer gjennomført totalt i Alta:	28 076	27 576
Antall Perletur-deltakere bosatt i Alta:	1 579	1 235
Antall Perleturer gått av personer bosatt i Alta:	25 891	15 918

- I vinterhalvåret gjennomføres VinterPerle fra 1. des. til 20. april
- Perletur har utviklet seg til å bli den største og viktigste aktivitet for friluftsliv, fysisk aktivitet, folkehelse og kortreist reiseliv i Finnmark.
- Fysisk tilrettelegging med skilting av turer inngår som en del av infrastrukturen for Perletur. I noen kommuner er mange turer skiltet. I andre kommuner langt færre. Hvilke turer som ønskes skiltet i Alta bør vurderes.

Nytt skilt med Perletur integrert som vil gjelde fra 2026:

- Alta kommune bør avklare behov og mulighet for å etablere en arbeidsgruppe med frivillige som kan planlegge og gjennomføre Perletur i samarbeid med Alta kommune.
- Det ble i anledning Friluftslivets år 2025 lagd Perletur-brosjyrer som ble distribuert til samtlige husstander. Med aksjoner via Spleis og tilskuddsmidler er målet Perletur-brosjyrer også i 2026.

4.2 Læring i friluft – samarbeid med skoler og barnehager

Oppnådd så langt og veien videre:

Skoler

- Nettverket «Læring i friluft» har for skoleåret 2025/2026 med følgende skoler fra Alta kommune:
  - Saga skole
  - Bossekop skole
  - Haldde Montessoriskole

- Tverrelvdalen skole
  - Alta ungdomsskole
  - Talvik skole
  - Det pågår et info-arbeid med mål om å få med flere skoler
-
- Nettverket har som mål å bidra til mer læring i friluft med bruk av allsidige læresteder i skolens nærmiljø.
  - Uteskole/læring i friluft har som mål å nå alle elever, involvere alle lærere, der alle fag og alle årstider inngår.
  - Det er utarbeidet et eget arbeidsprogram for Læring i friluft for skoleåret 2025/2026. Dette revideres i samarbeid med skolene og kommunen i forkant av neste skoleår.
  - Friluftsrådet søker tilskudd som kommer skolene i nettverket til gode.
  - I samarbeid med Alta folkehøyskole gjennomføres det en årlig aktivitetsdag vinter der skoler deltar. Hvem som inviteres med varierer fra år til år. Finnmark Friluftsråd dekker utgifter til transport.
  - Nettverket vektlegger erfaringsutveksling, tilfører de ansatte kurs og kompetanse samt fordeler tilskudd til arrangement, utstyr og aktiviteter.

Barnehager

- Det er etablert et eget nettverk der barnehager fra Alta kommune deltar. Nettverket har som mål å bidra til MER og BEDRE utetid. Nettverket vektlegger erfaringsutveksling, tilfører de ansatte kurs og kompetanse samt fordeler tilskudd til arrangement, utstyr og aktiviteter.
- Barnehagene utpeker sin kontaktperson som representerer barnehagen i nettverket.
- Friluftsrådet i samarbeid med de barnehager som deltar og kommuneadministrasjonen utarbeider et eget arbeidsprogram som legges til grunn for samarbeidet.
- Barnehagenettverkets fokusområder:
  - Arrangement og aktiviteter (blant annet Småfota på tur)
  - Kurs og kompetanse
  - Utstyr og anlegg
- I forbindelse med Friluftslivets uke i september koordinerer Friluftsrådet den store aktivitetsdagen for barnehagene. Arrangementet i 2025 ved Skogvannet hadde cirka 250 barn og voksne som deltakere, der de fleste av byens barnehager deltok. Friluftsrådet dekker utgiftene.
- Grillhytter i tilknytning til flere av kommunens barnehager. Se mer under 4.6 om anlegg og tilrettelegging.
- En god del utstyr er kjøpt inn til skoler og barnehager. Blant annet snøformsett, truger, lavvo/telt.

4.3 Folkehelse

Med arbeid menes i denne sammenheng følgende arbeids-/innsatsområder:

- Friluftsliv for personer med kognitive og fysiske funksjonsnedsettelse
- Friluftsliv for personer med utfordringer innen rus og psykisk helse
- Friluftsliv for eldre

Oppnådd så langt og veien videre:

- Friluftsgruppa for ungdom i Alta er en suksess, med mange deltakere, stor aktivitet og flinke ledere. Friluftsrådet koordinerer gruppa, betaler lønn til lederne og dekker driftsutgiftene,

samt søker tilskudd, som blant annet i 2025 ga mulighet til å kjøpe inn mye allsidig utstyr. Dette med utgangspunkt i tilskudd fra Samfunnsløftet på kr 50 000 samt kr 30 000 fra SNN-stiftelsen til førjulsarrangement. Også et betydelig tilskudd fra Alta kraftlag har vært bevilget til Friluftsgruppa.

- Finnmark Friluftsråd har tilskudd som kan brukes i samarbeid med grupper som går på tur regelmessig, der alle kan være med på lavterskelaktiviteter som dette.
- En del er gjort, men Finnmark Friluftsråd ønsker å styrke sitt arbeid der vi sammen med kommunen løfter fram friluftsliv, naturopplevelser og fysisk aktivitet som «medisin og resept» i arbeidet med god fysisk og psykisk helse og økt livskvalitet.
- I samarbeid med Frisklivssentralen ble tiltaket Friskliv UNG etablert der flere turer og aktiviteter inngikk. Tiltaket er senere lagt ned.
- Det har vært gitt tilskudd til eldre som tilrettela uteaktiviteter for eldre.
- For å lykkes med det vil det være behov for kontaktpersoner i kommunene som har ønske og mulighet til delta i et slik arbeid, til beste for egen kommune og til nytte for alle kommuner i Finnmark som vil delta i et slikt samarbeid og nettverk for «Friluftsliv og folkehelse».

4.4 Friluftsliv for personer med innvandrerbakgrunn

Oppnådd så langt og veien videre:

- Det er etablert et nettverk der representanter fra medlemskommunene deltar.
- Hensikten med nettverket er å utveksle erfaringer og drøfte samarbeid om prosjekt, aktiviteter, turer og arrangement. Dette med utgangspunkt i de tilskuddsmidler som Finnmark Friluftsråd søker om og får bevilget.
- Det å få personer med innvandrerbakgrunn til å delta i de faste årlige aktivitetene er viktig. Det kan f.eks. være Perltur, friluftsskoler, ordførerturer, strandrydding, Ut & Plukk, Lekende Lett etc.

4.5 Friluftsliv og fritid for barn og ungdom

Oppnådd så langt og veien videre:

- I hver sommerferie arrangerer Finnmark Friluftsråd friluftsskoler for barn i Alta. For å dekke behov og etterspørsel gjennomføres som oftest tre-fire friluftsskoler med fem dagers varighet, gjennomført både i starten og i slutten av sommerferien. Totalt deltar cirka 100 barn årlig på friluftsskolene i Alta.
- Finnmark Friluftsråd tildeles betydelige tilskudd som benyttes til å gjennomføre friluftsskolene, der det totalt alene på friluftsskolene i Alta brukes mer enn det Alta kommune bidrar med i medlemskontingent til friluftsrådet.
- Friluftsskolene har de senere år vært gjennomført uten deltakeravgift.
- Det har vært gjennomført kajakkurs for ungdom/voksne.
- Lekende Lett er en aktivitet for barn/småbarnsfamilier som oppmuntrer til uorganisert friluftsliv og utelek.
- Finnmark Friluftsråd har deltatt i EU-prosjektet Beyond Horizons der Alta og Kautokeino vinteren 2025 var vertskap for deltakerne fra de mange deltakerlandene.
- Det er søkt om tilskudd og igangsatt et prosjekt der målet er å tenke nytt og forsterke arbeidet med friluftsliv som fritidsaktivitet for barn og ungdom. Planen er at dette skal være en prioritert oppgave i 2026 og 2027.

4.6 Perletur-hytter, anlegg og fysisk tilrettelegging for friluftsliv

Oppnådd så langt og veien videre:

- To åpne dagsturhytter (Perleturhytter) er bygd. Nordtoppen (2022) og Borrass Vestre (2024). Totalt er det pr. sept. 2025 bygd 22 Perletur-hytter rundt om i Finnmark. Alta kommune har etablert gode ordninger med drift og tilsyn av hyttene.
- I samarbeid med organisasjoner og frivillige i Talvik og Tverrelvdalen er det tatt initiativ med mål om å søke spillemidler og bygge og drifte Perletur-hytte på Bjørkelitinden (Talvik) og Nálghanas (Tverrelvdalen). Prosjektene er ikke i samsvar med «Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv». Dette må avklares.
- Friluftsrådet har kjøpt inn en ferdselsteller, som er overtatt av Alta kommune. For tiden er denne utplassert slik at den registrerer trafikken til Perletur-hytta på Borrass Vestre.
- Finnmark Friluftsråd har i 2020 dekt innkjøp av grillhytter i tilknytning til barnehagene i Talvik, Tverrelvdalen og Oterfaret.
- Før jul i 2025 åpnes stor grillhytte i samarbeid med Holmen gårds- og naturbarnehage, og Rafsbotn i 2026, der det i tillegg til barnehagen, også samarbeides med idrettslaget og skolen.
- Furua barnehage har mottatt kr 10 000 i tilskudd til bygging av gapahuk i samarbeid med grendelaget.
- Stor turkartpakke for Alta ble utgitt i 2021.
- Finnmark Friluftsråd tildelte Alta kommune kr 20 000 til utarbeidelse av masterplan for sykling.
- Finnmark Friluftsrådet vil med tilskudd fra Miljødirektoratet utarbeide «Temaplan for stier, løyper og friluftsliv i Alta kommune». Dette som tillegg til den plan som kreves for å kunne søke spillemidler.
- Med tilskudd fra Kartverket er det gjort en kartlegging hvilke turområder i kommunen som egner seg for personer med funksjonsnedsettelse.

4.7 Strandrydding/tiltak mot marin forurensning

Oppnådd så langt og veien videre:

- Med tilskudd fra Miljødirektoratet, Handelens Miljøfond, Norges Råfisklag og Hold Norge Rent Finnmark Friluftsråd, har Finnmark Friluftsråd bevilget tilskudd og etablert samarbeid med organisasjoner, skoler og andre som har utført strandrydding flere steder i kommunen.
- Finnmark Friluftsråd følger opp skoler, barnehager og organisasjoner som vil være med på ordningen «Min del av Norge» i samarbeid med Hold Norge Rent, der det gjelder å adoptere og ta særskilt området for ei strand eller et turområde i sitt nærmiljø.

4.8 Andre arbeidsområder

Oppnådd så langt og veien videre:

- Avklare om det er aktuelt for Alta kommune å overta som administrativ vertskommune, en oppgave som Sør-Varanger kommune har hatt siden oppstarten i 2016.
- Finnmark Friluftsråd i samarbeid med Finnmark Friluftsråd og Forum for natur og friluftsliv deler årlig ut prisen «Friluftslivets ildsjelpris», en ordning som ble etablert i 2022, der Gunn Tove Tomassen i 2023 fikk prisen for sin innsats i «Friluftsgruppa i Alta»

- I forbindelse med opprettelsen av utstyrssentral i Alta kommune bevilget Finnmark Friluftsråd et tilskudd på kr 27 000 til innkjøp skiutstyr
- Finnmark Friluftsråd koordinerer:
  - På tur med ordføreren
  - Friluftslivets uke
  - Ut & Plukk som er en aktivitet og en nettside for registrering av turer der det plukkes bær og avfall (og etter hvert også sopp).
  - Perletur adventskalender

5.0 Underskrift

Dato:

Alta kommune

Oddvar Konst
Kommunedirektør

Dato:

Finnmark Friluftsråd

Hugo Tingvoll
Daglig leder